

Darbuokimės už
Roosevelto-Trumano
Išrinkimą

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

Skaitkite Gabiausiai
Lietuvos Rašytojų
Straipsnius "Vilnyje"

VOLUME XXV, NO. 211.

KETVIRTADIENIS, RUGSEJO (SEPT.) 7, 1944 M.

KAINA TRYS CENTAL.

KASDIENA—

Gavo j Dantis
Veltui Gudrauja
Papeno Nauja Misija
Jie Bus Baudžiami

Geruoju Bulgarijos nebuvo galima atkalbinti nuo Hitlerio. Jos valdžia kiek galėdama padėjo naciams, tik kada Sovietai karą paskelbė jų suskubo taikos prašyti.

Tas pats su Suomija, tas pats bus su Vengrija.

Bulgarijai teks pasekti Rumuniją. Ji turės netik nuo Hitlerio atsimesi, bet stoti kovon prieš nacius. Sovietų kariuomenėi teks eiti Bulgarijos nacius iš ten išvili.

Pasitikėti esama Bulgarijos valdžia nebus galima.

Suomijos ir Bulgarijos valdžios jau virš visų abejonių tikino, kad Hitlerio satelitai tik tada "pagerėja," kada gauna dantis išmūšti, kada nelieka nieko kito, kaip tik pasidavimas. Ir po karo niekas doras jų neuztars. Jos praillino karą savo talka nacių kriminalistams.

Sovietų kariuomenė tuojau susistės su Jugoslavijos partizanais. Balkanai bus apvalyti nuo nacių. Sakoma, vokiečiai jau planuoja bėgti iš šiaurinės Italijos.

IS Balkanų bus atviresnės dūrys į Vokietiją.

Vokiečiai papildė tokių nuožmių piktadarysčių Sovietų Sąjungoj, kad juos pačius apėmė baimė. Sakoma, dėlto jie laikosi Sovietų fronte kiek gali, o Francūzijos frontą susilpnino. Jie bijo, kad Raudonajai Armijai užėmus Vokietiją jie turės atnaukėti bent dalį padarytų nuostolių. Dėlto jie geriaus įsileis Aliantus.

Reikia pastebėti, kad nacių viršūlis serga pačiu savo propaganda apsvaiginti. Amerika, Britanija ir SSSR jau susitarė, kad nežėrint kas pirma įeis Vokietijon, jis bus visų trijų užimta.

Už piktadarystės irgi bus baudžiami. Veltui "gudrauja" tie kriminalistai.

Turkijai taipiau reikytų stipresnio "pankstino" kaip iki šiol daryta, kad ji visai atsimesių nuo nacių ir padėtų kare prieš juos.

Turkijos valdžia taipiau neuzsipelnė nieko gero. Niekam nepaslapstis, kad turkų valdžia bijo demokratijos.

Franz von Papan, vokiečių katalikų politikierius, Hitlerio bernas, atvykęs į Lisaboną su nacių "taikos misija." Ir ši papastanga derybinės taikos eis niekas.

Ar nepradės "Naujenos" vėl gauti "laikų bei Lisaboną"?

Francūzai patriotai neleidžia vėlyvumai Beussart laikyti pamaldas Paryžiaus išlaisvinimo ceremonijose, nes jis bendradarbiavo su naciais. Gen. De Gaulle sako reikalus Vatikano pasikirti kį kį vieton Beussarto ir kardinolo Suhardo, nes francūzai jų neapkenčia, nenori nieko su jais turėti.

Jie sukompromitavo katalikų dviasiklį Paryžiauje.

Visi fašizmo palaikytojai po šio karo turės duoti atskaitas ir vienaip ar kitaip bus pabausti

ALIANTAI JAU EINA OLANDIJON

BULGARIJAI PRAŠO TAIKOS, RAUDONAJAI ARMIJAI EINANT PER JOS RUBEŽIŲ

Gen. Malinovskio Armija tik 48 Mylias nuo Jugoslavijos; Kita Armija Eina pro Varšavą; Rytų Prusija Aplenkama

LONDONAS, rugs. 6. — Maršalas Stalinas skelbia, jog Raudonoji Armija užėmė Ostroleką, ant Narew upės, apie 60 mylių nuo Varšavos, taipgi visai arti Rytų Prūsijos sienos.

Ostroleka buvo viena vokiečių tvirtovių Narew linijos. Čia ilgai ėjo mūšiai.

MASKVA, rugs. 6.—Gen. Malinovskio armija sumušo vokiečius didelėje Valakijos lygumoje, pietinėje Rumunijoje, prieš 48 mylias iki Jugoslavijos rubežius.

Malinovskis nori juo greičiau susisiekti su maršalo Tito armija, kad tuo būdu atkirsti nacių armijai pasitraukimą iš Grekijos ir Bulgarijos.

Vokiečiai Valakijoje vik neatsispiria. Sovietų kariuomenė per dieną nužygiavo 70 mylias. Užėmus svarbią miestą Crajova, kur yra svarbus geležinkelio punktas, apie 112 mylių nuo Bucharesto, kelias dar palengvėjo.

Ši SSSR armija eina 200 ml. pusančiau frontu.

Tuoji tarpu gen. Zacharovo armija pralaužė vokiečių liniją į šiaurę nuo Varšavos po ilgo mechanizuotų jėgų mūšio ir eina pirmyn 63 mylių frontu.

Čia veikia ir gen. Rokosovskio armija, kuriuo dienos aplenkia Rytų Prūsiją ir stengiasi persikelti vokiečių armijas Rytų Prūsijos ir Varšavos frontu.

Zacharovo armija, sakoma, išmūšus nacius visų srity tarp Bug ir Narew upių ir atidaro frontą atakai ant Varšavos.

Vokiečiai desperatiškai laikosi. Zacharovo armija nuėjo pirmyn 16 mylių nuo Nova Wles iki Poplawy prie Narew upės. Daugiau 1,400 užmušta.

Kita kolumna eina link Popowo Koscielne.

Suomija Siunčia Taikos Misiją Maskvon

HELSINKIS, rugs. 6.—Septyni taikos delegatai vyksta į Maskvą. Premieras Hackzell vadovauja misijai.

Suomiai jau buvo pradėję vėl niurnėti, bet Sovietams paskelbus karą Bulgarijai, jie skubi su taikos misija.

už talką kruvinajam fašizmui. Vienus bus teismai, kitus žmonių neapykanta.

Švedija Neprisims Karo Kriminalistų

STOCKHOLMAS, rugs. 6. — Socialių reikalų ministeris Noelleris pareiškė, jog Švedija neprisims bėgusių slaptystis karo kriminalistų.

Švedijos rubežiai atviri pabėgėliams, ir jau yra 61,000 suėjęs čia, bet ji nelaisvės prasikaltusių karo piktadarysčių.

(Kiek laiko atgal, kai Aliantai patarė tai švedų valdžia protestavo ir sakė nepildys patarimo, dabar gi jau kitaip kalba.)

Svarbus Adriatikos Portas Užimtas Italijoje

ROMA, rugs. 6.—Aštuntoji armija išlaisvino miestą Coriano, svarbų Adriatikos jūros portą, taipgi svarbų punktą nacių Gotiko tvirtovių linijos.

Amerikiečiai žygiuoja pirmyn ir vakarus už Piza miesto. Jie siekia užimti Luca, su 82,000 gyventojų miestą ir svarbų komunikacijos žvilgsniu. Kanadiečiai eina pirmyn Marano srity.

Francūzijos Fašistų Vadams Ruošiami Byla

PARYŽIUS, rugs. 5.—Laikinoji valdžia išdavus varantus Francūzijos fašistų lyderiams ir nacių bendradarbiams — Marcel Deat, Jacques Doriot, Joseph Darmand, Marcel Bucard ir eilė kitų.

Daugelis fašistų lyderių pabėgo į Vokietiją, bet po karo jie bus išreikalauti ir sugrąžinti Francūzijos išduoti atskaitai už savo išdavingus darbus ir terorą.

PARAPIJONAS DORĖ PELIU KUNIGA

MONTREAL, Canada.—Kunigas Philippe Morin, 30 metų, perdurtas peliu St. James katedroj ir yra blogoj padėty. Jį sužeidė parapijonas.

MEKSIKA GAUNA 100 ORLAIVIŲ

MEKSIKOS MIESTAS.—Gen. Salinas skelbia, jog Meksika gavo iš Jungtinių Valstijų 100 orlaivų laiviniui armijai lakūnų.

Vokiečiai Susaūdė Francūzijos Rašytojų

LONDONAS.—Jean Provost, rašytojas ir žurnalistas, tapo nacių suisaudytas. Jai nacių smėmė laike partizanų atakos ant Grenoble miesto.

ARMIJAI TURI PLANĄ DEMOBILIZACIJOS

Padidins Civilę Produkciją; Bus Mažiau Maisto Surašinta

WASHINGTONAS, rugs. 6.—Karo Departamentas paskelbė planą kareivių iš armijos paleidimo, kuomet Vokietija bus sumūšta, o tas jau netoli. Demobilizavimas eis teisybės ir nepartinu principu. Bus atleidžiami pirmiaus tie, kuri ligiau tarauja, taipgi; bus atleidžiami

Papenas su Taikos Misija Portugalijoje

MADRIDAS, rugs. 6.—Franz von Papan, buvęs Hitlerio ambasadorius Turkijoje, ir katalikų stambus šūlas, atvykęs į Lisaboną su nacių misija tetratutis ar yra kokios progos taikos deryboms.

Japonijos atstovas apleidė Lisaboną, nes jis nenorįs būti bent kuo jungiamas su nacių taikos žygiais.

(Vokiečiai tvirtai laikosi Sovietų fronte, bet bėga iš Francūzijos, tikėdami tuo gauti derybinę talką.)

Francūzai Pradeda Išdavikų Teismą

LONDONAS, rugs. 6.—Alžyro radijas skelbia, jog gen. Joseph Koenig, Paryžiaus militarinis gubernatorius, įsakęs pradėti teisti Francūzijos išdavikus ir kvieslingus. Tam tikslui sudaroma karo lauko teismas.

Patys francūzai jau nubaudė kai kuriuos išdavikus.

Wallace Kalbės New York

NEW YORK.—Vice-Prezidentas Henry A. Wallace čionai kalbės rugsejo 21 dieną atidarydamas rinkimų kampaniją išrinkimui Roosevelt. Mitingas bus Madison Square Garden'e.

Kinai Perorganizuoja Savo Armiją; Perdaug Generolų

CHUNGKINGAS.—Kinijos armija turinti perdaug generolų ir kitų karininkų ir dėlto ne visai gerai funkcionuojanti. Tam reikalingas jos gerokas perorganizavimas.

Japonijos Laivynas Neteko Šešių Admirolų

LONDONAS.—Tokyo radijas skelbia, jog pastaruoju laiku karo žygiuose užmušta vienas vice-admirolas ir penki jausnėni admirolai.

Jie, manoma, žuvo amerikiečiams atakuojant Yokosuka stotį, netoli Yokohama.

Armija Paėmė Bomberių Beringų Imonę

CLEVELAND, O.—Armija paėmė savo kontrolėn Graphite Bronze Co. orlaiviams beringų imonę, kad tuo būdu streiką baigtų. Įsakymas tai daryti gautas iš paties Prezidento Roosevelto.

mažiau reikalingi kareiviai.

Kurie daug sykių mūšiniuose dalyvaavę, kad ir neilgiau tarnauja, bus taipgi skaitomi prie ilgiau tarnavusių.

Tuoji tarpu skelbiama, kad civilė produkcija — gaminimas daiktų ne karo reikalams — bus žymiai padauginta ir daugiau maisto bus paluosuota nuo rašinio.

Ir daugiau karinių varžymų bus išimta iš rašinio.

Amerikos Armijos Tankiniai Patruliai Jau Išigavo Vokietijos Teritorijon

FRANCŪZAI IR AMERIKIEČIAI GRUMIASI Prie Pat Pietinės Vokietijos Rubežiaus; Suimta 205,000 Vokiečių Armijos Nelaisvėn

LONDONAS, rugs. 6.—Amerikos kariuomenė tikrai jau įsigavo vokiečių žemėn. Amerikiečių tankų patruliai prasimušė per Vokietijos sieną.

Tas padaryta jau sekmadienį, bet oficialiai leista pranešti tik dabar.

Sveicarijos daviniai sakė, kad amerikiečiai užėmė miestą Saarbrucken, apie 40 mylių Vokietijos glumoj.

Trečioji Amerikos armija persikelia per upę Moselle, paskutinį natūralų barjerą iki Rhine upės. Nacių pasipriešinimas šioj srityj menkas.

Aliantų daviniai sako, kad nuo pradžios Francūzijos laisvinimo vokiečių armijos suimta nelaisvėn jau 20,000. Trečioji armija suėmus 76,000, suėmus 62,5500 ir užmušus 19,500 vokiečių.

Pirmoji Amerikos armija įėjo Olandijon. Aliantų armija perėjus Rhine upę ir jau priėjus užtikinai arti Rotterdamo, kad tas miestas mašais.

Rymo pranešimai sako, kad pietinėje Francūzijoje, amerikiečiai ir francūzai išlaisvino miestą Bescanone ir atkalkiai grumiasi su nacių mechanizuota armija prie Baume des Dames.

Pagaminama 1,500 Bomberių Per Mėnesį

WASHINGTONAS, rugs. 6.—Per 8 mėnesius šių metų pagaminta 11,000 keturių motorų bomberių Amerikos imonėse, skelbia War Production Board.

Pernai gegužės mėnesį pagaminta 1,000 orlaivų. Gamnba didėjo ir šiemet jau pagaminama net 1,500 didžiųjų bomberių per mėnesį.

Tai geriausias iki šiol rekordas aviacijos industrijos.

Sosnkowskis Perdaug Apžiojo, Nesukramtys

LONDONAS, rugs. 6.—Gen. K. Sosnkowskis, kuris pasmerkė Aliantus už nedavimą pagelbos Varšavos sukilieliams, sakoma, perdaug apžiojęs. Britanijos užsienio ministerija ima naganan už tai kankų tremtinę valdžią. Mikolajczykas, šio valdžios galva teisina, kad Sosnkowskis pareikškimą padaręs be pritarimo kitių ministerijos narių.

Sosnkowskis supykęs, kad jis metamas iš tremtinės lenkų valdžios.

Dezertyrams Duota 90 Dienų Išsikraustyt

WASHINGTONAS, rugs. 6.—Dezertavusiems Sovietų prekiniai laivai keturiems įgulės nariams Imigracijos Taryba davė tik 90 dienų susirasti sau laivą, ant kurio jie turi išvažiuoti, o jei ne, tai bus siunčiami atgal į SSSR.

Australija Kaltina Japoniją Žudyme Belaisvių

CANBERRA, Australija.—Japonija neduoda informacijų apie 2,877 australiečius suimtus japonų nelaisvėn.

Amerikos Armijos Tankiniai Patruliai Jau Išigavo Vokietijos Teritorijon

FRANCŪZAI IR AMERIKIEČIAI GRUMIASI Prie Pat Pietinės Vokietijos Rubežiaus; Suimta 205,000 Vokiečių Armijos Nelaisvėn

LONDONAS, rugs. 6.—Amerikos kariuomenė tikrai jau įsigavo vokiečių žemėn. Amerikiečių tankų patruliai prasimušė per Vokietijos sieną.

Tas padaryta jau sekmadienį, bet oficialiai leista pranešti tik dabar.

Sveicarijos daviniai sakė, kad amerikiečiai užėmė miestą Saarbrucken, apie 40 mylių Vokietijos glumoj.

Trečioji Amerikos armija persikelia per upę Moselle, paskutinį natūralų barjerą iki Rhine upės. Nacių pasipriešinimas šioj srityj menkas.

Aliantų daviniai sako, kad nuo pradžios Francūzijos laisvinimo vokiečių armijos suimta nelaisvėn jau 20,000. Trečioji armija suėmus 76,000, suėmus 62,5500 ir užmušus 19,500 vokiečių.

Pirmoji Amerikos armija įėjo Olandijon. Aliantų armija perėjus Rhine upę ir jau priėjus užtikinai arti Rotterdamo, kad tas miestas mašais.

Rymo pranešimai sako, kad pietinėje Francūzijoje, amerikiečiai ir francūzai išlaisvino miestą Bescanone ir atkalkiai grumiasi su nacių mechanizuota armija prie Baume des Dames.

Pagaminama 1,500 Bomberių Per Mėnesį

WASHINGTONAS, rugs. 6.—Per 8 mėnesius šių metų pagaminta 11,000 keturių motorų bomberių Amerikos imonėse, skelbia War Production Board.

Pernai gegužės mėnesį pagaminta 1,000 orlaivų. Gamnba didėjo ir šiemet jau pagaminama net 1,500 didžiųjų bomberių per mėnesį.

Tai geriausias iki šiol rekordas aviacijos industrijos.

Sosnkowskis Perdaug Apžiojo, Nesukramtys

LONDONAS, rugs. 6.—Gen. K. Sosnkowskis, kuris pasmerkė Aliantus už nedavimą pagelbos Varšavos sukilieliams, sakoma, perdaug apžiojęs. Britanijos užsienio ministerija ima naganan už tai kankų tremtinę valdžią. Mikolajczykas, šio valdžios galva teisina, kad Sosnkowskis pareikškimą padaręs be pritarimo kitių ministerijos narių.

Sosnkowskis supykęs, kad jis metamas iš tremtinės lenkų valdžios.

Dezertyrams Duota 90 Dienų Išsikraustyt

WASHINGTONAS, rugs. 6.—Dezertavusiems Sovietų prekiniai laivai keturiems įgulės nariams Imigracijos Taryba davė tik 90 dienų susirasti sau laivą, ant kurio jie turi išvažiuoti, o jei ne, tai bus siunčiami atgal į SSSR.

Australija Kaltina Japoniją Žudyme Belaisvių

CANBERRA, Australija.—Japonija neduoda informacijų apie 2,877 australiečius suimtus japonų nelaisvėn.

“VILNIS”

(THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular edition in Lithuanian in English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$4.00, six months \$4.25, foreign countries \$5.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$4.00, 1/2 year \$2.50.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago 8, Ill.
PHONE, VICTORY 7323-7326

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Katalikų Bažnyčia

Kaip tik laikinai Francūzijos valdžia užmegs diplomatinius santykius su Vatikanu, popiežius bus pridurtas surašęs tu dvasiškių, kurie kooperavo su nacių valdžia okupacijos metu. Pirmoj vietoj tame suraše bus vardas Paryžiaus kardinolo Suhard ir Paryžiaus vyskūpo Beausart. Francūzijos valdžia reikalauja, kad jie būtų pašalinti iš savo vietų.

Laikie iškilmingų pamaldų Paryžiaus katedroj Notre Dame, įvykių Paryžiaus išvadavimo proga, nei kardinolas, nei vyskūpas nedalyvavo. Jiems buvo pranešta, kad jie nepageidaujami. Jie sėbravo su vokiečiais ir kalbamoj katedroj laikė jiems pamaldas.

Francūzų patriotai nieko bendro su jais nenori turėti. Labai gali būti, kad jie bus patraukti atsakomybei anksčiau negu Vatikanas tars savo žodį.

Tokių kaip kardinolas Suhard ir vyskūpas Beausart Francūzijoje yra nemažai. Jie buvo sąmoningai Hitlerio ir Vichy valdžios šalininkai. Bažnyčią jie pavertė fašizmo agentūra.

Pilypas Petain, Lavalis ir kiti Vichy valdžios šulai dėdėdė dideliais dievočiais. Jiems rūpėjo panaudoti bažnyčią savims tikslams.

Vatikanas palaikė su Vichy valdžia labai glaudžius santykius, taip kaip jis palaikė labai glaudžius santykius su Ispanijos valdžia.

Negalima, betgi, sakyti, kad visi dvasiškiečiai buvo su okupantais ir Vichy. Ir dvasiškių tarpe buvo daug patriotų. Tuli iš jų ginklu rankoje kovoję priešais.

Su jais gen. de Gaulle valdžia sugyveno ir sugyvens gražiau.

Vienas iš tokių padorių dvasiškių, dominikonas Bruckberger, pareiškė Chicago "Daily News" korespondentui, kad Francūzijos bažnyčia suskilo į dvi dalis. Vienoj pusėj stovėjo tie, kurie pilniausiai sutapo su Vichy režimu ir talkininkavo okupantams, kitoj pusėj stovėjo tie padorūs kunigai, kurie nesutiko bernauti savo šalies ir žmonių priešams.

Jei Vatikanas iš to nepadarys tinkamų išvadų, tai jis padarys francūzų tautai. Farizėjus ir išdavikus ji prikals prie gėdos stulpo.

Sis klausimas apie katalikų dvasiškių paliečia ne tik Francūziją. Bažnyčiai teks apsisvalyti nuo fašistinių elementų visuose kraštuose.

Paimti kad ir prėlatų Tiso, Slovakijos kvilinginės valdžios prezidentą. Tai vienas iš kiečiausių fašistų. Tai aklas Hitlerio įrankis. Vatikanas prieš jį niekuomet nepasiskakė.

Sunku tikėtis, kad Vatikanas norės išmėžti tą mėšlą iš katalikų bažnyčios. Per daug patis Vatikanas susijęs su tokiais kaip Tiso, kaip Vengrijos bažnyčios šulais, su tokiais kaip kardinolas Suhard.

Jei Vatikanas nepersiorientuos, katalikų minios padarys iš to visus reikiamus išvadas.

Bulgarija

Sovietų Sąjunga paskelbė karą Bulgarijai. Bulgarijų vadovybei buvo duota daug laiko apsisvarstyti. Ji sunaudojo tą laiką žulikiškiems manevrams. Ji, veikiausiai, manė, kad taip visą laiką bus galima joti ant dviejų arklių, pataikaujant Aliantams ir bendradarbiaujant su hitlerininkais.

Tiems žulikiškiems manevrams atėjo galas.

Jei kas labiausia džiaugsis karo paskelbimu, tai Bulgarijos liaudis. Jai susidarys palankiausias sąlygos atsteigti tikrai demokratinei valdžiai. Perilgai ant jos pečių buvo užsisėdęs fašistuojanti kliska.

Prieš pat karo paskelbimą Bulgarijos valdžia žadėjo išsikišeruoti ir gražinti demokratinei santvarkai. Tai buvo ne kas kita kaip veidmainystė, jezuitizmas. Demokratijos graboriai negali būti nuosirdūs demokratai. Į jų tokį staigų atsivertimą niekas rimtai netikės.

Kaip tik iš bulgarų armijos bus pašalinti kvilinginiai elementai, tai armija stosi ne prieš raudonarmiečius, bet greta jų.

Bulgariai kovos prieš nacius, kaip rumunai kovoja.

Pagaliaus

Grekijos tremtinė valdžija įvyko reikšmingų permainų. Jos sąstatan įvesta atstovai iš Tautinio Išlaisvinimo Fronto (EAM). Jų tarpe yra profesorius Svolos. Komunistai taip pat dalyvausią valdžioje.

Sitaip susitvarkiusią valdžią galima vadinti reprezentatyve, nes ji atstovauja visus sroves.

Grekijos išlaisvinimas jau arti. Bulgarija turės ištraukti iš Grekijos savo armiją. Nacių Grekijoje, palyginamai, ne daug. Kaip tik vėsi greikai pradės vieninągi kovoti, taip greit bus apsidirbta su okupantais.

Naujoj koalicinėj grekų valdžioje ne visi vienodai žiūri į dabarties ir ateities problemas. Bet einant visiems išvien lengviau bus susiorientuoti.

Nereikia užsimerkti ir nematyti pavojaus, kurį sudaro buvimas fašistuojančių elementų grekų armijoje ir laivyne. Jų yra. Juos reikia pašalinti.

Kaip tik okupantai bus išvėyti iš Grekijos ir vidaus gyvenimas jį suatvarkys, šalį įvyks visuotinė rinkimai. Tuomet grekių tauta pareišk savo valią. Aišku, kad Grekija bus demokratinė. Aišku, kad grekų didžiama pasiskakys prieš monarchiją.

Greit ir Griežtai

Generolas Joseph Koenig, Paryžiaus militarinis gubernatorius, paskelbė, kad Paryžių tuoj bus suorganizuoti militariniai tribunalai teisti išdavikus. Tų tribunalu nuosprendžiai bus galutiniai. Jiems nebus apeliacinės įstaigos.

Zinoma, tokie tribunalai bus įsteigti ne tik Paryžiuje, bet ir visose išlaisvintose Francūzijos srityse.

Teismo organai veiks greitai ir griežtai. Francūzai patriotai taip įniršė prieš išdavikus, kad kaip kur pasireiškia instinktyvis gaivalinis kerštas ir išdavikus ima už čiurpos pat minia. Vartojimas gaivalinių priemonių yra smerktinas. Yra įstatymai ir tik teismas yra kompetentiškas kaip ką nubausti.

Amerikos reakcininkai jau rekia, kad Francūzijoje prasideda teroras. Tai ne teroras, bet patriotinė priedermė. Tai griežtas tautos valios pareiškimas, kad ji nori būti laisva, stipri ir demokratinė.

Francūzų tauta būtų žuvus merdėjimė, jeigu Hitleris ir Vichy būtų paėmę viršų.

Naciai turi pagrindo jaustis Lisabone kaip namie. Nors Portugalijos valdžia neva už Angliją, neva jos sąjungininkė, bet Lisabonas kaip buvo taip tebėra nacių špiūnazo ir propagandos centras.

Lisabonan nuvyko vokiečių diplomatas von Papen ir Reichstago prezidentas Funk. Jie ten ieškojasi kontakto su Aliantais.

Bergždžios tos pastangos. Derybinės talkos jie nesulauks.

“Vilnius” vėjus jau arti. Jau laikas pradėt galvot kaip suplanavus pasekmingą vaju.

Kiekvienoj kolonijoje, didelėj ir mažoj, galima gauti naujų skaitytųjų. Tik reikia noro ir apskrumo.

ALDDL Reikalai

Knyga Jau Išsiuntinėta. Kas Remia Knygų Leidimą?

Siemet Lietuvų Literatūros Draugijos nariai gauna labai gerą knygą, tai “LIE-TUVA UGNYJ”. Ją parašė geriausi lietuvių tautos rašytojai ir poetai. Tai amžinasis dokumentas, kuris ryškiai parodo amžinių mūsų tautos priešų-vokiečių žvėriškumą, troškimą pavergti Lietuvą ir lietuvių tautos kovingumą.

Knyga jau išsiuntinėta visų kuopų sekretoriumis ir pavieniams nariams. Knyga turi labai gražų viršelį. Turime ir kietais aparais, kurie nori gauti kietais aparais, tai turi primokėti po 35 centus prie duoklių, nes apdarymas labai pabrango.

“Šviesos” No. 3. Mūsų žurnalas “Šviesa” No. 3 jau gatavas ir siuntinėjamas visiems nariams, kurie pilnai moka. Jeigu kurie persikėlėte gyventi į kitą vietą, tai prašome pranešti centrui, kad galėtume pakeisti jūsų antrašą.

Jau Yra 120 Garbės Kuopų. Rugsėjo mėnesį garbės kuopų stojų pasiekė dar 5 kuopos, būtent:

Kp. Miestas. 53 Gardner. 61 Monagahela. 85 Haverhill. 126 Revelstake. 186 Beloit.

Taigi, viso jau yra 120 garbės kuopų, arba kuopų, kurios jau pasiekė 1943 metų narių skaitinę pasimokėdamos duokles.

Iš pirmiau nemokėjusių kuopų pilnai arba dalinai pasimokėjo: Chester, Monagahela, Fichburg, Steubenville, Revelstake ir Westville. Dar yra 9 kuopos, kurios iki šiol nieko nemokėjo už 1944 metus, o jau metai eina prie pabaigos. Prašome tas kuopas pasimokėti, tai: Akron, Ohio; Collinsville, Ill.; Dedham, Mass.; Timmins, Canada; Bedford, Ohio; 105 kp. Toronto, Canada; 141 S. Phila., Pa.; 156 kp. Chicago, ir 182 kp. Melrose-Maywood, Ill.

Atminkite, draugai, kad su spalų 1 diena jau ir pratęsimas duoklių laikas baigiasi.

Kiek Dar Skolingų Narių Yra? Dar yra virš tūkstančio nepasimokėjusių narių. Skolingų narių yra ir tūlose garbės kuopose, mat, jos gavo naujų narių, pasiekė 1943 metų skaitinę, tūlos net pralenkė, bet nevisi jų seni nariai dar pasimokėjo duokles.

Todėl greitai bus paruošta specialiai pranešimai visoms kuopoms, kuriose yra skolingų narių su tu narių vardais. Prašome kuopų valdybas tuojau matyti tuos narius, išrinkti jų duokles ir prisųsti. Atminkite, kad būsimie priversti sulaukti “Šviesą” tiems, kurie nepasimokės iki spalų 1 dieni, nes popiera labai brangi ir mes negalime siuntinėti žurnalo, nežinodami ar tie nariai sumokės duokles.

Mūsų Draugijos Apšvietos Organizacijos Fondas mažai gauna aukų, nes daug yra kitų kampanijų. Bet kaip kurie draugai, draugės ir organizacijos atsimeina ir tą svarbų fondą ir paremia. Gavome aukų nuo:

ALDDL 2 kp., So. Boston, draugai Jurgis Lekas ir D. G. Justus ant blankų surinko \$14.

Drg. J. ir L. Žemaičiai, Hartford, paaukavo \$10.

Drg. Eva Žvingilas, Jewett City, Conn., paaukavo \$10.

Drg. A. Račkauskienė, sekretorė ALDDL 85 kp., Haverhill, surinko ant blankos \$7.

ALDDL 51 kp., Middlefield, per J. Rūbas, paaukavo \$3.

Visiems aukavusiems tariame širdingai aciu. Prašome ir ateiųjų parenti knygų leidimą aukomis, Paaukukite mums apskričių ir kuopų sekmingų parengimų. Atminkite, kad dabar labai pabrango popiera, spaustuvės darbas, apdarinėjimas taip, kad Centro Komitetui daug sunkiau paruošti knygas, kaip seniau. Prie to, mes turime daugybę apšvietos įvairių darbų, kurie surišti su organizacijos auklėjimu ir karo laimėjimo reikalais. Skirdami kitiems tikslams dalį pelno pasiskirkite ir Apšvietos Fondui.

Pereitotj atskaitotj buvo paskelbta, kad P. Boika, iš Clevelando, prisuntė \$5 aukų nuo ALDDL 190 kp. Tai buvo klaida. Aukos yra nuo ALDDL 57 kp. Klaidoj atitaismoje 57 kp. draugas atsiprašome.

Drg. Jonas Raguškas, iš Shelton, Conn., nuolatos gausiajai remia darbininkų judėjimą. Kada Raudonoji Armija išlaisvino Krakių apylinkę, jo tėviškė Lietuva, tai jis vėl paaukavo \$50 pagalbai Lietuvos žmonių.

Gaukite Naujų Narių. Perteitais metais mes davėme nariams labai gerą knygą “Didysis Lietuvių Tautos Priešas”, kuri daugiau istoriniai nušvietė Lietuvos žmonių apsigynimo kovas prieš vokiečius.

Siemet mes pateikėme dar svarbesnę, dar įdomesnę knygą “Lietuva Ugnij”. Mūsų nariai perskaitė tas knygas turės aiškų supratimą apie Lietuvos reikalus.

Visi skaitykite knygą ir duokite pasiskaityti savo kaimynams. Ta proga kalbinkite juos į Lietuvų Literatūros Draugiją. Greitai prasidės mūsų dienraščio “Laisvės” ir “Vilnius” vajai, dirbdami dienraščiams nepamirškite ir Literatūros Draugiją.

D. M. Šolomskas, ALDDL CK Sekretorius, 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

Neteks Lietuvai Nei Tie Jų \$12,500!

Pagaliau ir taip vadina-mas Bendrasis Amerikos Lietuvių Sėlimo Fondas pasiskelbė savo budžetą. O pasiskelbė todėl, kad Laisvė ir Vilnis jį pasiskelbė pirmiau. Kun. Končiui tolimensis ty-lėjimas pasidarė negalimas. Visuomenė jau žinojo.

Visas šis epizodas labai įdomus. Tai pavyzdys negražios slaptos diplomatijos. Klerikalai ir menševikai ne tik savo budžeto ir planų neskelbė viešai, pakol mūsų spaudos nebuvo paskelbta, bet dar slaptai susirašinėjo su Russian War Relief ir davė didžiausius pažadėjimus. Tą faktą irgi mes išskelėme aikštėn. Tuo tarpu jų spauda neatlaidžiai vedė ir veda šlykščiausią kampaniją prieš Russian War Relief. Smerkia ir keičia kiekvieną, kuris turi kokius nors ryšius su ta garbinga organizacija. Tūkstančius sykių yra pasmerkę Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetą, kam įsiai amerikiečių lietuvių dovanas duoda Russian War Relief persųsiati lietuviams Tarybų Sąjungos gilumoje ir Lietuvoje.

O dabar kun. Končiūs pasimėjo Lietuvos žmonių sėlimo reikalą panaudoti savo piktai kampanijai taipgi prieš National War Fund ir Tarybų Sąjungą. Jis sako, jie prašę National War Fund skirti pinigų sėlimui Tarybų Sąjungos gilumoje, bet tas Fund nedavęs. Ir, girdi:

“Jei Sovietų Rusija įsileis mūsų įgaliotinius ten vykti ir mūsų pašalpos išdaliniimą prižiūrėti, tai tada mes galėsime gauti lėšas šioms reikalams” (Amerika, rugs. 1).

Vadinasi, National War Fund pasitiki kun. Končiū ir jo grupe, bet nepasitiki Tarybų Sąjunga. Duos jiems vėl krūvas pinigų, jeigu Tarybų Sąjunga įsileis Končiū ir jo agentus savo anti-sovietinius lizdus susi-sukti ir “pašalpos išdalini-mą prižiūrėti.” Kur ir kada National War Fund yra pareiškęs tokį nepasitikėjimą Tarybų Sąjunga? Mes jo nesame girdėję. Tai, veikiausiai, bus paties Končiūs triksas įnešti nesu-pratimą tarpe National War Fund ir Tarybų Sąjungos ir tuomi, žinoma, pa-kenkti visam karo reikalui.

Jau daugiau kaip du metai yra siunčiama demokratiškie lietuvių pašalpa lietuviams Tarybų Sąjungoje. Kun. Končiūs ir visa klerikalų grupė nėra pasiuntus nei už vieną do'erį pašalpos, o jau reikalauja, kad Tarybų Sąjunga įsileistų juos prižiūrėti pašalpos išdalini-mą! Ar bereikia didesnio veidmainiškumo ir akleplėsiškumo? Ar bereikia didesnio tyčiojimosi iš viso šalpos reikalo? Ar bereikia aiškesnio įrodymo, kad tiešis žmonėms rūpi ne sėlimas nuo karo nukentėjusių lietuvių, bet propaganda prieš Amerikos talkininkų Tarybų Sąjungą?

Šiame kun. Končiūs reikalavime būtų pateisinimo, jeigu jie būtų pasiuntę geroką kiekį pašalpos ir gavę nusiskundimų nuo lietuvių, kad ta pašalpa nėra išdalinama teisingai. Tad būtų galima sakyti, kad dėl patyrimo ir užbėgimo toms kalboms už akių, mes norime pasiųsti atstovus ir prižiūrėti šalpos išdalini-mą. Gi dabar nieko panašaus nebuvo.

Tarybų Sąjungos gilumoje yra tūkstančiai lietuvių pagėbelių nuo hitlerinės pavietrės. Končiūs nepasuntė jiems nei vieno pundelio.

Bet štai, pasak “Amerikos” (rugs. 1), įžengus Lietuvon Raudonojai Armijai, Svediją pasiekė “naujų pagėbelių.” O tie pagėbeliai, aišku, yra Kubiliūno šaikos žmonės — hitleriniai kriminalistai, Lietuvos žmonių naikintojai. Tokie hitleriniai niekšai bėga dabar iš Francūzijos, kai ją laisvina Amerikos ir Anglijos armijos. Tokie niekšai bėga iš Lietuvos, kai ją laisvina Raudonoji Armija. Betgi kun. Končiūs sako, kad Bendrasis Fondas jau pasiuntė tu pagėbelių sėlimui Svedijon du tūkstančių dolerių! Tai matote, kam tas Fondas įsteigtas ir kuomi jis rūpinasi.

Dar vienas labai svarbus dalykas iškilo aikštėn, kuris nebuvo žinomas prieš kelias dienas. Dabar paaiškė, kad net ir tie \$12,500, kurie Bendrojo Fondo budžetė skiriamai “vaistams į Lietuvą,” visai neteks Lietuvai. Končiūs skyrė tą sumą “vaistams į Lietuvą” su tuo supratimu, kad Lietuva bus na-patimui auganti vergijoje. Jis žadėjo tuos “vaistus” pasiųsti per Tarptautinį Raudonąjį Kryžį. Dabar, girdi, kai Lietuva išlaisvinta, Raudonasis Kryžius nustoja veikti, o Končiūs Lietuvos žmonėms ir jų vyriausybe nepasitiki! Tai, aišku, ir tie \$12,500 turės eiti Svedijon Kubiliūniniams pagėbeliams šėlimi!

Rokiskietis.

Sosnkowski Smerkia Aliantus Už Savo Žygius

LONDONAS, rugs. 5.—Gen. K. Sosnkowski, tremtinės lenkų valdžios armijos galva, kurį tačiau jau ir premieras Mikolaj Cilikas sutiko atimesti, smerkia Aliantus, kad jie nepadėjo Varšavos sukiliėjams.

(Sukilimas Varšavoj išauktas nepainformavus apie tai Raudonosis Armijos, dėlto iš Sovietų pusės negalėta suteikti jokios paramos. Sosnkowski pats dėlei to kalčiausias.)

LAISKAI Į FRANCŪZIJĄ JAU EINA

WASHINGTONAS. — Generalis Postmasteris skelbia, jog apribuotas susirašinėjimas su Francūzija jau galimas; pašto ryšiai atsteigti. Rašyti galima tik šeimoms ir asmeniniams dalykams.

LONDONAS. — Brusselio radijas paskelbė Vokietijos pasi-davimą ir dėlto kilo bėkralingos sąjūdžio, nes paskelbimas buvo klaidingas.

Jonas MARCINKEVIČIUS.

SAPNAS

I.

Juoda naktis. Žemė marga nuo atlydžio, pagrioviais kuprota nuplikusiais pusnyiais. Vėtra šnioksdama dūzgina minų nukapotas medžių šakas.

Trys kovotojai susigaudė tebeguli drėgnuose apkasuose ir dreba nuo šalčio. Ketvirtasis Jeronimas Pušinis sėdi nuošaliai ir rūko didelį kaip piristas machorkės suktuką. Jis traukia dūmą taip godžiai, kad suktukas dažnai suliepsnoja ir prie blyksniuojančios šviešelės matosi jo purvinas ir išvargęs veidas. Juk tris paras iš eilės Pušinio batalionas kovėsi su vokiečiais ir atlaikė pragarišką priešų puolimą. Perėjęs į kontrataką antrasis batalionas ką tik sugniaužė priešų energiją ir nuvijo jo pulką nuo priešakinį apkasų per ketelį kilometrų.

Pušinio dalinys paliktas apsitvarkyti ir pailsėti. Patrankos dabar gaudžia toliau nuo šių apkasų. Pušinis tik girdi duslų svedinčių sproginėjimą. Dabar jis aiškiai neprisimena, kaip svaidė į vokiečius granatas, kaip šaudė iš automato. Mūšiu kiek apimrus jis kurį laiką vis dar glaudėsi prie žemės vienu, tartum virš jo galvos piktai tebešovtų minos; retkarčiais prie peties prisispaudęs šautuvą paleisdavo garsų šūvį, bet draugų sudraustas atsipeikėjo. Pagaliau įsitikinęs, kad, tebera sveikas ir gyvas, kad priešas rimtai traukiasi, Jeronimas pasijuto visai be jėgų. Jo įtraudusios akys sulipo ir jis atmetė galvą ant šlapios purios velėnos. Degantis suktukas nuriedėjo ant dešiniojo peties ir pabėrė smulkų žiežirbų purkšlą. Milinė emė svilti, bet Jeronimas nieko nebeamatė, ir nebejautė. Užmigo.

Pušinis sapnavo. Jis, regis, sugrįžta namo į savo senąjį kaimą, iš kurio prieš pat karą buvo besiruošijęs išeiti. Purvynai jau apsausę, takelis į klotį išbarstytas geltonu smėliu, iš baltai dažyto kamino rūksta sruogos dūmų. „Tai Ona nudžiugs,—galvoja jis eidamas į pireangį.—Juk dvejeta metų nesimatėme.

Prieangio viduryje aukštai sugrįstos luobinės užlos tebėra apūkūsios spindinčiais suodžiais, apačioje sušlavintai į krūvelę pelenai. Indai surikiuoti į kertes, asla pasausinta. „Laukia,“ džiaugiasi Jeronimas. „Tikrai laukia.“

Jėjęs į trobą Pušinis ilgai stovi prie durų ir dairosi į šalis. Jis mato, kad lava švariai paklota, mėtos palaistytos, langai neseniai nuplauti, nes dar drėgni stiklai, o tie, kurie išsproginėję—užspraudyti stiklų juostelėmis ir keliomis rūtų šakelėmis apkašyti. Asla sausa, išbarstyta, laikrodinis ramiai taks ant sienos ir rodo aštuntą valandą ryto, skustuviai galasti diržas kabo šalia rankšluosčio. Toks malonus, toks artimas šviežios duonos, dūmų, šilto pečiaus ir indų kvapas persunkia jį visą iki kaulų.

—Ona!—garsiai sušunka Jeronimas ir eina prie lango.

Jį jo balsą niekas neatsiliepia. Net sūnau nes troboje nėra. Jeronimas atsisėda ir pro kvepiančias mėtas žiūri į lauką. O gi šienapiūtė! Vyrai slenka į vieną pusę, moteriškės į kita, maišosi linguoja į visas puses, klega tartum baltų žąsų pulkai. Merginos nelaukdamos nė žolės pavystant lėkte lėkia į pelkę padeliotomis lentomis, murdos, Brenda pasikališusios, lagos, raudonos blauzdos blyksčioja, lyg raudonas varis saulėje. Kitos stumia pradalges pagal žemę, velka varvanti šieną ant kalvos, verčia į pakūgę ždiovinti.

Motery būry Jeronimas pamato ir Oną. Ji neša varvancio žalio šieno gėlę, visa nuraudusi, ir kažką sušunka sūnui Vytkui, kuris mėtą velėnų gabalus į žalą skara apsigaubusį beržą.

—Matyt jau žemelė padalinta,—nušvinta Jeronimo veidai.—Dalgį!

Su dalgiu ant pečių Pušinis eina į lauką. Varnėnų pulkas, kaip didžiausias debesys, pakilęs iš lazdynų viršum jo galvos nušniokščia į mišką, pempės klykauja sparnais rėždamos žemę, išsigandęs kiškis pašoksta iš po akmenų krūvos ir ausim rėždamas orą skuta per laukus, bet Jeronimo akys įremtos į vieną tašką. Jis mato tik šienpiūvius. Tik jų sunkus darbas pripildo jo širdį prasmingo gyvenimo sulčių. „Kur gi aš tiek laiko išbuvau?“ Kas tai regėjo?

Pamačiusi vyrą Ona nesuklykta, nepuola jam ant kaklo. Ji net susiraukia ir dar labiau nurasta iš gėdos, kad jos vyras taip vėl ateina. Jeronimas tai supranta ir pasipusto dalgį. Ir staiga jis mato nebe lauką vandeniui užprūdintą, bet rugių lauką. Rugiai jau visai pabale, išnokusios varpos žemai nulinkusios. Vėjas pūstelėja—varpos dar žemiau nusvyrina ir beria aukštin grūdą į drėgną, juodą žemę. „Juk tai mano, Tarybų valdžios atskirta man,“ dingteleja Pušinio galvoje ir jis verčia pirmą plačią pradalgę. Jo veidas nurasuoja prakaitu, kaklas ima perstėti, bet visi muskulai įstemptia, širdis pritvinksta džiaugsmo. Jis kerta plačiau, žengia tvirtai, jis siaučia banguojančio aukso jūroje kaip viesula ir nugaletojas. Jis jaučia, kad paskum eina žmona, pasilenkusi ji sklaido rankomis tartum norėdama apkabinti jo kojas, bet jis neatsigrįžta, jis kerta ir kerta vis toliau atsitolindamas. Tai mano, viskas mano, praeities gana—pacios lūpos šnabžda šiuos žodžius, kaip malda.

Ir štai pėdai renkasi į krūvas, stoja į gūbas, kaip pulkas kareivių priešą nugalejusį.

—Jeronimai, kaip čia gera, kaip čia gražu!—giliai alsuodama taria žmona jam dalgį galandant.—Niekur mudu iš čia neisim!

—Puikūs tavo pažadai,—sako jis delnus pasiepdavydamas.—Niekur iš čia neisim. Čia mūsų žemė!

Ir iš naujo rykčiuojasi gūbos. Vėl dažosi rugių varpos lėpsnojančiu aukso. Tarp rugių darniai mėlynuoja rugiagėlės—lyg kūdikio akys su nekalta nuostaba žiūrėdamos į gražųjį pasaulį.

II.

Vakare sugrįžta iš miestelio pienininkas. Jis parveža tokių naujienų, kad kumėčių širdys greičiau ima varinėti kraują gyslose. Kaune buvęs didžiulis mitingas. Naujoji valdžia pažadėjusi žemės, miško, gyvulių. Naujo gyvenimo vėtra smarkiai pūstelėjo į baktūžių langus!

—Vadinasi, teisybė. Aš taip ir maniau. Ir tai ką dabar nuopiovėms bus mūsų,—balso jį taria Jeronimas žmonai ir dairosi po trobą. Nebeapatinka jį jam! Jis nori naujos. Juk visi sako, kad ir miško duosią.

—Ona, eiva į mišką!
Ona ilgai sėdi ant skurdžios motinos krautinės pintinės, ilgai žiūri į einančius nuo spirgintuvės garus, pagaliau užmigdžiusi Vituką paklauso ir išeina. Juk miškas čia pat.

Ir eina į jėdų abudu susiėmę už rankų linksmi, kaip niekad.

(Bus daugiau)

CLEVELANDO ŽINIOS

CIO ir AFL Pralaimėjo Balsavimuose

Thompson Products Inc. ir Thompson Aircraft Co. įmonėse rugpjūčio 30 d. įvyko balsavimai po prezidentų NLRB. Abidvi tos įmonės yra vienos kompanijos ir abiejose, sulgy NLRB apie linkės direktoriaus pranešimo, kaip CIO taip AFL pralaimėjo. Už uniją paduota balsų 2,823; prieš 6,615. Reikiama, darbininkai turėtų, 6,615 balsų, galima sakyti, atidavė kompanijos inžinieriams, nors kompanija nepasirodė viešai su savo unija, kuri yra dominuojama pono C. Crawford ir National Association of Manufacturers.

Per septynis metus CIO unija mėgino suorganizuoti šių dirbtuvių darbininkus, bet kolkas be pasekmių. Jau turėjo balsavimus du kartus prezidentų NLRB. Prieš pat šiuos paskutinius balsavimus ponas Crawford rugpjūčio 28 d. suaukė abiejose dirbtuvėse masinius mitingus ir pats juose kalbėjo. Rugpjūčio 29 d. išdailino dirbtuvėse lapelius su grasinimais, kad neįsileistų išlaukusios unijos, nes jau randasi nepriklausoma (Independent) unija ir kitokios nerekia. Matyti, kad tie gasdinimai paveikė ir atgrasino nuo balsavimo. Kada NLRB klausė ar nėra dirbtuvėse unijos Crawford užgynė, jog nėra ir kad jo darbininkai nenori jokios unijos; kad visi yra patenkin-

ę ir turi geras sąlygas. Sakė, kad darbininkai ir užveizdos kuogeriausiai sugyvena.

Tai yra pono Crawfordo nuomonė, bet CIO į tą p. Crawfordo aiškinimą visai netiki. CIO nežada rankų nuleisti su šiuom pralaimėjimu, bet reikalau peragrūnėti balsavimus, kad p. Crawford elgėsi iškelti, kad ateityje jis negalėtų savivališkai su savo grasinimais, Hardy Merrill, CIO unijos tarptautinis atstovas, pareiškė, kad toki savivališkai nebūsių toleruojami. Jis ant surašo jau turi tos kompanijos 123 prasižengimus prieš Wagner aktą. Merrill pareiškė, kad jei Crawford bus leista taip savivališkai, tai ir kiti jo kolegos jį paseks.

Šie balsavimai buvo svarbūs visam darbininkam todėl, kad tai yra viena iš didžiausių kompanijų šioj apie linkės ir tas pralaimėjimas gali pakentėti ir kitų dirbtuvių darbininkų organizavime. Todėl unija dėsi visas pastangas, kad tas nebūtų praleista po pirštus; kad tokios National Association of Manufacturers negalėtų savo užmačias varinėti. Kitaip unijos nežengtų pirmyn, bet atgal. „Šis balsavimo klausimas nėra užbaigtas,“ sakė Hardy Merrill.

V. M. D.

Įvairios Žinios iš Cleveland, Ohio

Statys Naują Gelžkelio Stotį.

Pennsylvania gelžkelio kompanija planuoja po karo statyti naują gelžkelio stotį. Ji numatyta išbuduoti prie East 9th st. ir Lakeside ave. Pastatas turėtų būti gan didelis, nes numatyta išleisti apie \$86,000,000.

Minėtoji vietoj yra dikčiai tuščios žemės. Ten pastačius didelį namą pagražins miestą.

Daugiau Bus Balsuotojų.

Dan W. Duffy, Balsavimo Tarybos pirmininkas, praneša, kad šiemet rinkimuose dalyvaus daugiau piliečių. Sako, tame apskrityje, kur yra Clevelando miestas, šiemet bus 180,000 balsuotojų daugiau negu pirmiau.

Balsavimo Taryba ragina visus piliečius užsiregistruoti, jog galėtų balsuoti lapkričio 7-tą.

Užsiregistruoti galima City Hall. Raštinė bus atidaryta vakarais iki 9-tos valandos nuo rugsėjo 13 iki 25 d. Paskui bus atidara nuo spalio 2 iki 9-tos.

Turite įsitemyti, jog paskutinė registracijos diena bus spalio 9-ta. Visi lietuviai raginami pasiskubinti užsiregistruoti.

Paraginimas Šeiminkėm.

Maisto Administracija ragina šeiminkes prezervuoti-kenuoti maistą žiemai.

Rugsėjo mėnesį geriausia tai atlikti, nes visos daržovės ir vaisiai prinoksta. Daug kas turėjo pergalės daržus. Ragima, kad daržovės, kurios lieka tuojautinio vartojimo, jog būtų sukepuotos.

Geras Sumanymas.

Dabartinis Clevelando majoras F. J. Lausche darbuojasi, kad jis būtų šį rudinį išrinktas gubernatoriaus vieton. Kandidatas sako, kad kai bus gubernatoriumi, tai stengsis panaikinti prekių mokesčius po 3c. nuo dolerio. Ypač jis rūpinsis, jog mokesčius būtų panaikinta nuo maisto.

Tai labai geras sumanymas, Tas labai naudinga dėl darbininkų. Pavyzdin, turčius, kuris turi per metus kelis dešetus tūkstančių dolerių įeigų, nesuvalgo daugiau kai darbininkas, kuris turi gal tūkstantį ar biskį daugiau įplaukų per metus. Bet kada reikia mokėti prekių takai, tai tiek darbininkas, tiek turčius moka perkant maisto ir kitus dalykus. Todėl kaip ateis rinkimai, tai visi balsuokime už Frank J. Lausche į Ohio valstijos gubernatoriaus vietą.

Unijos Pasirinkimo Balsavimas. Swift Co. darbininkai šio mėnesio 12-tą balsuos unijos pasirinkimą. Per daug metų šioj kompanijoj nebuvo kaip reikia unijos dalykai sutvarkyta. O paskutiniu laiku veikė trys unijos. Dar-

Ar Jau Pasiruošė Balsavimui?

Tie visi, kurie yra permainę gyvenimo vietą ir tie, kurie nedalyvavo pereinuose dviejuose balsavimuose, privalo užsiregistruoti. To neatlikę negalės balsuoti. O viši žinome, kad ateinantys rinkimai yra labai svarbūs ir kiekvienas, pats savo gerovės dėlei, privalo dalyvauti balsavimuose lapkričio 7 d. ir ta diena jau nebetaip toli. Kaip apsaikčiuojama, Cuyahoga apskritį dar yra apie 170,000 neužsiregistravusių piliečių, o tas reikiama, kad kuo ilgiau vilkinsime

užsiregistruojam, tuo daugiau rasime užsikišusius kambarius. Tai geriau užsiregistruoti tuojau nuejus į City Hall, Board of Election kambario num. 119, ant Lakeside ave. ir E. 6th st. Valandos kasdien: nuo 9-tos ryto iki 4:30 val. po pietų; šeštadienias nuo 9-tos ryto iki 12-tai val. dienos.

Užsiregistruojant laikas baigsis su spalio 9 d., ir tą dieną bus galima užsiregistruoti balsavimo būdele. Bet geriau nelaukti paskutinės dienos. Mes privalome paraginti savo draugus ir kaimynus užsiregistruoti tuojau. J. N. S.

Kad padėti Jungt. Valstijom sumobilizuoti galingiausių armiją sumuminti fašizmo reguliarią pasipirkdami Jungt. Valst. Karo Bondsy ir Stampy.

bininkai išreikalavo Darbo Santykių Tarybos patvarkyti perbalsavimą unijos, kuri turėtų darbininkus atstovauti.

Ant baloto bus CIO, ADF unijos ir nepriklausoma unija.

Kiek girdėti, tai didžiama darbininkų balsuos už CIO uniją.

Zilas Petras.

URBA Gėlininkai
Gėlių Mylėtojai, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papanuotimams
4180 Archer Avenue
Phone: LAFayette 5808

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalls
LOVEIKIS—Kvietkininkas
Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
JOSU PATOGUMUL
6812 S. Western Ave., Chicago
Telefonas GR0VEHill 0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2189
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Josu finansinink stoviai priimanas.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS
Turime Kopyčias, Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas, Dienų ir Naktį
AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENŲ IR NAKTĮ
Turim Kopyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICH IR SUNUS
Phones: Canal 2515 2314 West 23rd Place
Comm. 5765 10756 So. Michigan Ave.
Pullman 1270
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET
TELEFONAS YARDS 1419
J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 2572
S. P. MAZEIKA ir EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. TELEFONAL: YARDS 1128 ir 1129
ANTANAS M. PHILIPS
3207 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4908
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9661

Jau Pasiuntė \$2,000 Kvislingams

Chicagoj labai plačiai žmonės pradėjo kalbėti kas bus iš to Bendro Lietuvos Šelpimo Fondo? Mat to fondo šalininkai pradėjo tvirti skyrius.

Pereitą sekmadienį man teko išsikalbėti su vienu senu pažystimu ir organizacijų veikėju. Jis tikrino, kad \$2,000 jau pasiuntė lietuvių šelpimui. Klausiau jo kur? "Nagi ar nežinai," jis sakė, "kad daug šiuo laiku iš Lietuvos nacių valdininkų išbėgo į Švediją?"

Atsčiau, kad spaudoj mačiau, jog generolo Kubiūno bendradarbiai dumia į Švediją, kai Raudonoji Armija, iš rytų, ir Amerikos-Britanijos armija iš vakarų spaudžia nacius.

Mat kas kam rūpi. Kunigui Končiui arčiausia prie širdies hitleristiniai kvislingai, tai ir pasiskubino pirminę paramą — \$2,000 tiem pasiūti.

Nežinau kaip bus su tuo Končiaus fondu ir noru iš Karo Fondo gauti \$135,000, bet vienas aiški, tai lietuvių daug pinigų neduos tam fondui, kuris pirmiausia šoko kvislingus šelpti.

Pagyvensime, pamatysime dar daugiau baikių.

N. T.

Bauginasi Didehiu Žmonių Prieaugliu

Frank W. Nostein, Chicago Universiteto žmonių prieauglio statistikų rinkėjas, bauginasi dideliu žmonių padaugejimu nekuriuose šalyse.

Nostein apskaičiavimu Sovietų Sąjungoje, Japonijoje, Afrikoje ir Indijoje prateinančias dvi genticartai labai bus didelis žmonių prieauglis.

Pavyzdin, jis mato, kad per tą laiką Sovietų Sąjungoje priaugs 70,000,000.

Dabar per visą pasaulį esą 2,000,000,000 žmonių, bet už 50 metų nuo dabar būsių tryš bilionai gyventojų.

Kiek liečia Ameriką, Nostein matąs, kad kai ateis 1970 m., tai nuo tada šios šalies žmonių prieauglis visai apsisotys, gyventojų skaičius pasiliks pusiausvyroje.

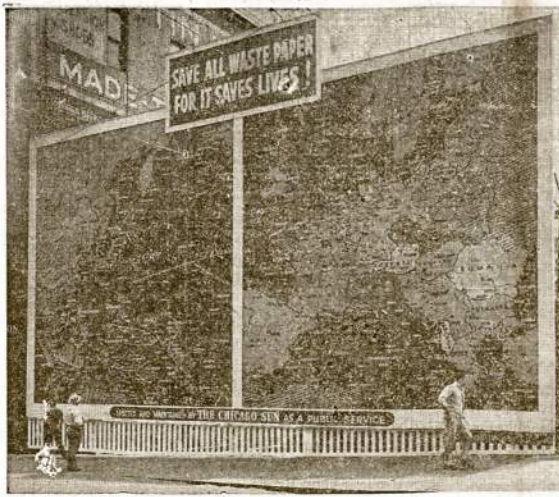
Kas peiktina pas šį statistikų rinkėją, tai jis primeta preaugių kaip ženkla atsilikimo. Išeitų taip, kad vaikų turėjimas ir jų auginimas yra ženklu nekultūriškumo. Tokia išvada ne teisinga, nedemokratiška.

247 Bylos Yra Kriminalliame Teisme

Cook apskrificio teisme yra 247 bylos. Po atostogų, teisėjui grynus prie pareigų, tos bylos bus imamos perkratinėti.

Be to apskrificio teismuose yra 9,437 paskyrų bylos.

Karų metu paskyrų bylų žymiai padaugejo. Greitai apšvedimai dažnai baigiasi paskyrų pasekmėmis.

Milžiniškas žemėlapis, kurį dienraštis "Sun" neseniai išskabino Madison gatvėje, netoli Chicagojos užės. Žemėlapyje aiškiai parodoma kur randasi svarbiausieji karo frontai ir kaip jie diena iš dienos keičiasi Talkininkų naudai.

Kandidatas MacDougall Kovos Už Spaudos Laisvę

Pereitą pirmadienį Lake Forest miestelio policija areštavo demokratų partijos kandidatą į kongresą MacDougall už lapelių dalinimą. MacDougall kandidatuoja prieš Church, republikoną, kuris ir dabar yra kongresmanas.

Ne tik demokratų kandidatą areštavo, bet ir jo talkininkus. Jų byla įvyks ateinančią savaitę.

MacDougall rengiasi vesti kovą iki laimėjimo už literatūros dalinimo laisvę. Šiuo klausimu buvo kituose miestuose pravesta kovos ir jos pilnai laimėtos. Jungtinių Valstijų konstitucija leidžia literatūrą leisti ir laisvai dalinti, jeigu ji nėra prieš šios šalies gerovę. Rinkimų klausimu literatūra neleistina sulaukyti konstitucijos atžvilgiu.

Pora savaičių atgal kongresmanas Church puolė Hillmaną, CIO Politinės Veiklos komiteto pirmininką, kam unija skiria pinigų rinkimų kampanijai.

J. ir O. Mockaičiai Svečiuojasi

Juozas ir Ona Mockaičiai, turinti gražų ūkį netoli Spring Valley, Ill., šiuo laiku svečiuojasi pas dukterį ir žentą Pacilius.

Mockaičiai yra labai nuširdūs žmonės, ilgamčiai darbuotojai pažangiam judėjime.

Apie šio dalykus svečiai pasakojo, kad viskas gerokai užderėjo. Jie, apdirbę farmos darbus, atvažiuo miestan pasibūti ir paviešėti pas dukterį.

Pereitą trečiadienį jie buvo užėję "Vilnius" raštine. Užsimokėjo į Kultūros ir Meno Klubą ir paaukojo spaudos reikalams \$3.00 ir šiltesniems drabužiams Lietuvos žmonėms — \$2.00.

Distilierių Darbininkų Unijos Konvenc.

150 delegatų Distilierių Darbininkų Unijos Skryvių laiko mėginę konvenciją Palmer House svetainėje.

Delegatų daugiausia susirūpino, kad neateitų sausumas ir nesulaikytų degtinės varykles.

Konvencijos eigoj numatyta kalbėtis: majoras Kelly, William Green, ADF prezidentas ir kiti.

Distilierių Darbininkų Unija priklauso Amerikos Darbo Federacijai.

Rep.

Reikalauja Automobilių Pirkimo Statistikos

Valstijos distrikto prokuroras Courtney pradėjo imti nagan valstijos viršininkus automobilių pirkimo klausime. Jo pagalbininkas Joseph Burke išvažiavo į Springfieldą reikalauti valdžios automobilių pirkimo statistikos.

Yra nužvelgiama, kad valdžia pirkto automobilius ir kiek pavartojus juos labai pigiai pardavė. Yra tokių, kurie mano, jog už pavartotus automobilius po porą šimtų verslininkai pasukdavo į politikierių rinkimų kampanijos fondą.

Kuo šitas tyrinėjimas baigsis, tai pamatysime vėliau, bet jis daro daug nesmagumo valstijos republikoniškai administracijai.

Courtney Kritikuoja Gubernatorių Green

Darbo dienų pasakytoj prakalboj demokratų partijos kandidatas į gubernatoriaus vietą Thomas J. Courtney smarkiai kritikavo gubernatorių Green.

"Green, kada kandidavo išrinkimui, žadėjo darbininkams remt naudingus bilius ir t.t. Taipgi žadėjo panaikinti maisto prekių mokesčius. Bet dabar kaip tik priešingai elgiasi gubernatorius," sakė Courtney. Jis eina prieš darbininkus.

Delei Aukojusių Rugg. 27 Lietuvos Žmonėms

Rugpičio 27 d. masiniam mitinge daug žmonių aukojo dėl šiltų drapanų pirkimo nuo karo nukentėjusiems. Komitetas atspirašė, kad publika nepykty, jei bus netikslumo, nes tokioj publikoj aukas renkam višuo met pasitaiko viena kita klaida.

Šia proga papildome aukojusių surašą. Dėl Lietuvos šiltų drapanų pirkimo aukojo Walteris ir Petronėlė Cook \$5. Petronėlė Cook kiek pirmiau Ciceros mitinge aukojo \$5 tiem reikalams. E. Jurgaitis aukojo \$1.

Taipgi K. Steponavičius aukojo, bet jis pataisdydamas padarė klaidą, nepažymėjo kiek aukojo.

Jeigu kurių pavardės yra praleista bet netaip užrašyta, prašome įsankmiai pranešti į "Vilnius" raštinę. Aukų Rinkimo Komitetas.

MOTERIS PAMETUS ATMINTI

Iš antaadienio į trečiadienį policijai pranešė, kad ant Augusta Blvd., vakarinėje miesto dalyje, vaikščioja moteris naktiniuose marškinuose.

Kada jų policija sustabdė, tai moteris negalėjo pasakyti nei savo pavardės, nei adresu kur gyvena. Tik tiek pasakė, kad turi du sūnus, su kuriais gyvena užpakalyje krautuvės kambaryliuose.

Policija sulaukė moterį, iki kas atsisauks.

YOU'LL BE CA-RAZY ABOUT SKIP FARRELLI AND THE BOWMAN MUSICAL MILKWAGON NEW TIME 10 A.M. WGN Monday through Friday mornings. Thirty minutes of lilting melody and sparkling harmony. SUN 11-11

Prašo Taupyti Tuščias Skardines

Atsišaukia į šeimininges, kad jos taupyty skardą. Tai yra kaip iš skardinių išverčia maisto dalykus, kad skardines išplautų, sulenktų ir taupyty. O kai susirinko dikčiai, kad padėtų į tokią vietą, kur skardos rinkėjai galėtų paimti.

Skarda ypač reikalinga orlaivių gaminimui.

Majoro Kelly žmona, Mrs. Kelly, atsišaukia į šeimininges ir prašo jų taupyty skardines.

Dauguma Moterų Vyrų Neapgauadinėja

Yra nemažai nusiskundimų iš karių pusės, kad kai jie eina šalies gynyboje, tai žmonos, pasilikę namie, puseitoniškai pabavaliuoja. Net keletą laikų Chicagoj laikraščiai atspausdino, kuriuose yra karių nusiskundimai.

Bet reikia žinoti, sako "Daily News" laikraštis, kuris rinko tuos nusiskundimus, jog karas ar taika, o panašijų dalykų yra. Kaip kurie vyrai savo žmonas apgauadinėja, o kaip kurios žmonos panašiai padaro. Tačiau, didžiama tiek vyrų, tiek moterų yra vienas antram iš tikimi.

Sugryžo Darban 500 Plieno Darbininkų

500 darbininkų, priklausančių Amerikos Darbo Federacijai, pereitą trečiadienį sugryžo darban Ceco Steel Products Co., 5701 W. 26th St. Darbininkai buvo išstoję streikan dėl algų pakėlimo.

Kiek laiko atgal unijos skyrius, prie kurio darbininkai priklauso, padavė karinei Darbo Tarybai reikalavimą, kad pakeltų algas. Jų reikalavimo nepatenkino.

Vienok, kai darbininkai išėjo į streiką, tai taryba žadėjo naujai persvarstyti jų reikalavimą.

Kodėl Pasilikti Sergančiu?

INKSTŲ, PULSĖS, SOCIALES LIGŲ PASEIGINGAI ISGYDOMOS. Mes jau pagyvenę žinome, tokstantis, kaip keičiasi šis NEVIRŠKIMO, SKAUSO, ODOS, LAUKŲ, IR PRIVAŲŲ LIGŲ gydymas šlapimo kamolio nuosekliu, natūraliu, perantų vertimą išdėstyti, modulių klijonai suklija iš šiuos. PIZINIS IR FLUOROSKOPINIA X-RAY EGZAMINACIJA MIKROSKOPISKAIS KRAUJO IR SJALINIO ISTYTIMAS VISKAS TIK UŽ \$3.00 PILES (Hemorooidai) ISGYDOMA MŪŠU SAUCIŲ METODU BE OPERACIJOS BE PUVIMO BE ERGINIMO, IR SKAUSMO. Didžiamaje atvejų palengvina nuo 3 iki 4 dienas. Ištirtas. Gydymo karta priimami kiekvienam darbininkui. PATENKINAMAS GARANTUOJAMAS BERTIENAM. REPI PAINAM GYDTI. DIRBANČIŲJŲ PARANKUMI ATYVA VAKARIS Chicago Medical Institute 202 SOUTH STATE STREET Kaimas Adams-Šedamas Aukštė VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Sekmadieniai nuo 10 iki 1.

Nauja Užėiga Bridgeporte

Tel. Victory 5736

GRABER TAVERN

535 W. 32nd St.

Geriausias Alus, Vynas, Degtinė ir Kiti Gėrimai. J. & J. GRABER, Sav.

RAKSON'S TAVERN 3212 SO. HALSTED STREET

Ign. Rapaškinas, sav.

Nauja, Smagi UŽEIGA

BRIDGEPORTIECIAMS

Kanados Elius, Vynai, Degtinės ir Likeriai. Atsilankę pasitenksint mūsų patarnavimu.

ATNAUJINKIT SAVO SENUS RAKANDUS

PADAROME KAIP NAUJUS

25% Nuolaida ant visų prieš karą padirbtų daiktų

Mūsų patų padirbti parlo setai su springalais, arba jūsų senas vetas ar matrasas perdirbtas ir padarytas taip kaip naujas. Ant visko sutupsite iš nuolaidoms — FEBRUARY IR MARCH

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY 2310 W. ROOSEVELT ROAD

Medicinos Doktorai

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LA Fayette 3214 Res. Tel. LA Fayette 0094

Jeigu Neatsiliepia — Sauk KEDZIE 2 8 6 8 VALANDOS:

Pirm. antradienį ir ketvirtadienį nuo 6 vak. iki 9 vak. vakaro. Penktadienį nuo 8.30 iki 9.30 vak. Šeštadienį nuo 6 v. vak. iki 9.30 v. vak. Trečiadienį ir sekmadienį pagal sutartį.

Telefonas: YARds 3146

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIS PRITAIKO 744 W. 35th Street

Valandos 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-8 Firmadieniai tik 2 iki 4 Šventadieniai 11-12

Ofiso Telefonas: YARds 4787 Namų — PRospect 1930

Dr. Strikolis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue

Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare Sekmadieniai pagal sutartį

Dr. T. Dundulis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue

Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8.30 p. m. Trečiadieniai pagal sutartį

Phone: YARds 5921

Reičiadienys — KENwood 5107

Dr. Bertash

756 West 35th Street

(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.) VALANDOS: nuo 1 iki 3 ir 6.30 iki 8.30 vakaro. Trečiadieniai ir šeštadieniai nuo 1 iki 2.30 p. m. Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GROvehill 3111

Dr. A. K. Butko

LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefonas: YARds 2246

Dr. C. Z. Vezelis

DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue

(Arti 4th Street) VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadienį susitarus

Dr. Marjan S. Swiont

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4204 Archer Ave.

VALANDOS: Nuo 1 iki 4 po pietų Nuo 7 iki 9 vakaro

Residencijos: PORTsmouth 6616 Ofiso LA Fayette 6668

Dr. J. S. O'Connell

DENTISTAS 125 S. State St., DEN. 2609

6250 S. Halsted St., WEA. 7048 4835 N. Broadway, LON. 7179

4111 W. Madison St., RED. 4822 8314 S. Cottage Grove Ave., FAL. 8462

Ant išmokėsiu, jeigu norima.

Dr. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829 Pritaliko Akinius Kvečius Akis Ištalo

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 3461 SO. HALSTED ST. Kampas 748 ST. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 1 Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. KARL NURKAT

(NURKATIS) Pritaliko atsekokmingai akinius u2 prielaima kauna ir ant len-gvų išmokėjimu.

CALmet 4591 3241 S. Halsted Street RAKANDŲ KRAUTUVĖ

EXTRA! EXTRA! Permainytas Vardas ir Adresas

MONARCH LIQUOR Lietuviškas Žydukas 3529 S. Halsted Street Phone Yards 6054

PARVYKO SURAMINTI MOTINĄ GAVĖS ŽINIA, JOG BROLIS KRITO FRANCŪZIJŲ

Cpl. Arthur Yasulaitis

Apie porą savačių atgal roselandiečiai Franciskus ir Jieva Yasulaičiai susilaukė skaudžią žinią iš karo departamento, būtent, kad rugpičio 6 d. jų sūnus Pfc. Frank Yasulaitis užmuštas Francūzijoj. Tėvus, o ypač motina, ta žinia skaudžiai palietė.

Jauniausias Yasulaičių sūnus Arthuras, sužinojęs tą skaudžią žinią, išsiprašė vyriausybės leidimą parvažiuoti į namus, kad kiek suraminus motiną. Tačiau Yasulaičių sūnus Arthuras tarnauja Dėdei Samui ir randasi Californijoj. Jo žmona ir mažas sūnelis gyvena Roselande.

Arthuras, kurio paveikslą matote viršų, yra korporalas. Jis taipgi eina militarinės policijos (Military Police) pareigas. Jis parvyko rugpičio 29 d. Rugsėjo 9 d. Arthuras turės apiešti tėvus ir grįžti į savo stotį, kuri randasi Camp Rocker, Alabama.

Pfc. Frank Yasulaitis

Tik liepos 28 d. Franciskus Yasulaitis rašė motinai laiška, kuriame sakėsi esąs sveikas ir viskas gerai klostasi. Liepą pasakytė seserai ir kitiems, kad rašyti laiko neturi ir atsiprašo už tai. Savo trumpam V-mail laiške, Franciskus aštriai paparbėžia, jog labai išsilgo savaikiui, ypatingai motinos, kuriai reikią gilia meilė. Ir štai nepraėgė nei dvi savaitės kaip Franciskus krinta kovoje su naciais už Francūzijos laisvę.

Gaila jauno vaiko, bet kito kelio nebūvo. Tūkstančiai krito ir dar kris pakol žvėriški fašistai visiškai bus pažaboti ir laisvę visiem užtikrinta. Tėvam ir kitiem artimim išreiškiu gilią užuojautą.

Yasulaičiai yra "Vilnius" skaitytojai. **Kaimynas.**

Roselando Žinios

Prasidės Darbymetis

Galima sakyti, vasarėlė prabėgo. Ateina ruduo, ateina darbymetis salėse.

Mūsų Kultūros salė šiuo laiku gerinama, apšviatai taisoma ir įrengiama skaityklai kambarys.

Viskas tuojaus bus užbaigta. Tenka pažymėti, jog pirmiau labai pigiai įlavome už vestuves. Dabar biskj kaina pakėlem.

Meno Veikla

Ateinantį penktadienį turėsime Roselando Aido Choro narių susirinkimą. Teks pasitarti apie rudens ir žiemos sezono veikimą. Aidičiai per vasarą turėjo poilsį. Manau, kad dabar stosi dirbti.

Šį penktadienį nemanau, kad pradės choras pamokas. Tačiau už savaitės laiko po susirinkimo būtinai turėtų pradėti lavintis.

Choras pažangiečių judėjime, tai nėra kokis zabovos dalykas, bet kėlimui meno ir padėjimui visoms organizacijoms augti ir bujoti.

Tad visi aidičiai šį penktadienį būkite visuotinam narių susirinkime.

Politinė Veikla

Nors Roselandas yra dalis Chicagos, bet ši kolonija turi savo nepriklausomą judėjimą. Reikia pagirti vietinius veikėjus, kurie taip sąmoningai ir gerai dalykus veda.

Zinoma, kad mes turime trūkumų, bet kur jų nėra. Visur yra trūkumų kur gyvenimas smarkiai plaukia, kur darbai vienas po kito atliekama su geriausiais norais.

Tenka pažymėti, kad Roselando Moterų Choro Mokytoja, Agnes Kenstavienė, išvažiuoja kiek ilgesnėm atostogom į Kaliforniją. Choru per tą laiką teks palaukti su dainų lavinimusi.

Šiuo laiku pažangieji roselandiečiai darbuojasi dėl Chicagos Stadium mitingo, kuris įvyks rugsėjo 24 d. Svarbiausias dalykas, tai to mitingo tikietų platinimas. **Eilinis.**

Sieninio Popierio Darbininkai Sustreikavo

Sieninio popierio gamini-mo sustreikavo 700 darbininkų. Darbininkai priklauso prie ADF unijos. Jie reikalauja naujo kontrakto ir algų pakėlimo 20 centų prie dolerio.

Senas kontraktas pasibaigė pereitą pavasarį. Tačiau kompanija, United Wall-paper Factories, Inc., kuri turi įmones ir kituose miestuose, nenori pasirašyti naujo kontrakto.

Unijos viršininkai sako, jei kompanija nesims patenkinti darbininkų reikalavimo, tai gali kilti streikai ir kituose miestuose tos pačios kompanijos įmonėse.

Jaunimas Sėdo prie Knygos ir Pasiūko

300,000 jaunuimo pradėjo lankyti pradžines mokyklas su pereitu antradieniu. Tuo pačiu sykiu parapijines mokyklas eina 140,000 studentų.

Augštesnes mokyklas užpildė 105,000 studentų.

Zymėtina tas, jog tiek pradžios mokyklose, tiek augštesnėse po keletą tūkstančių studentų mažiau, negu pernai, o tuo pačiu sykiu gyventojų kiekis mieste nesumažėjo.

Matyti daug vaikų, augusių metų, pasiliko darbo įmonėse.

Chicago yra 600,000 pradžių ir augštesnių mokyklų studentų. Per visą valstiją mokslą einančio jaunuimo yra 1,200,000.

Bus Atsakyta Gubernatoriui Green Stadiumo Mitinge

Į pareiškimą gubernatoriaus Green prieš komunistus bus atsakyta prakalbėse rugsėjo 24 d., Chicagos Stadiume.

Šios valstijos komitetas išleido lapelių formoj atsakymą į gubernatoriaus kalbą. Pereitą šeštadienį lapelių platino mieste centre. Žmonės juos ėmė ir žingeidžiai skaitė.

Rugsėjo 24 d. Komunistų Politinės Sąjungos prakalbėse vyriausiu kalbėtoju bus Earl Browder, Sąjungos prezidentas ir "Daily Worker" vyriausiasis redaktorius. Browderis ne tik atsakys ant pono Green užsiuolimo, bet nurodys, jog tokius pačius metodus kaip Green vartoja naciai. Taipgi kalbėtojas dėstys, kodėl reikia balsuoti lapkričio 7-tą už Rooseveltą 4-tam terminui.

Masiniame mitinge kalbės Morris Childs, Illinois-Indiana valstijų Komunistų Sąjungos pirmininkas.

Bus žymus kalbėtojas ne-gras B. J. Davis, New York miesto konsilmanas.

Apart žymius kalbėtojų, bus nepaprastai gražus programos. Programo pildyme dalyvaus iš New Yorko Woody Guthrie, kuris yra parašęs 150 įvairių dainų.

Apart scenos žvaigždžių iš New Yorko, dainuos pagarsėjęs ne-grų operos choras.

Zodžiu, rugsėjo 24 d. masinis mitingas bus politiniu atžvilgiu labai svarbus, o meniniu atžvilgiu labai įdomus ir gražus.

Tiketietai dėl masinio mitingo visur platinami. Jų galite gauti ir dienaščio "Vilnius" raštinėj.

Prie pabaigos tenka pažymėti, jog šitas mitingas bus atžymėjimui komunistų organizacijos 25 metų jubilėjaus ir prisirengimui prie lapkričio 7-tos balsavimo už pažangius kandidatus. **S. D. T.**

Pasibaigė maudymosi sezonas sodny prūdose. Uždarė 38 vietas. Per vasarą ten lankėsi 1,055,428 žmonės, daugiausia jaunimas.

Žinios iš Drapanų Rinkliavos Stoties

Pereitą savaitę aukojo drapanų sekami:

Mike Stines aukojo dikčiai gerų drapanų, Donald Tirjer daug gražių drapanų atvežė. Taipgi aukojo drapanų Clara Neymann ir A. Menzor. Daug drapanų aukojo W. Pozeris ir Viktorija Saneckas.

Pridavė į stotį drapanų O. Grimaila, Miss A. White ir K. Andreštinas. A. Andreštinas aukojo ir pinigais \$2. T. Vartelenė aukojo daug drapanų. Taipgi Mrs. A. Valaitis aukojo drapanų. Davė drapanų B. Venskus ir Betty Williams.

Drapanų aukojimas Lietuvos žmonėms yra didelė talka padėti jiems nugalėti nacių pasėta vargą. Stengkimės drapanas aukti dabar, kad jos pasiektų Vilnių pirma, negu nukris sniegas ant žemės.

Pereitą savaitę šios draugės dirbo stotyje prie drapanų taisymo:

M. Romandienė dvi dienas, J. Kaminskas tris dienas, S. Budrienė dvi dienas, A. Romandas vieną dieną, K. Guškievičienė vieną dieną, J. Juodaitis vieną dieną, M. Kirdeikiene vieną dieną, O. Survilienė vieną dieną, ir O. Jokubauskienė vieną dieną. **Stoties Vedėja.**

KANDY. — ranešimai iš Burmos sako, kad Britanijos armija pasivėrė pirmyn Chin kalnų srityse vydamą japonus atgal.

JOS. F. BUDRIK

Inc. 3241 S. Halsted St. Chicago 8, Ill. Tel. CALumet 7237

Didelė krautuvė Rakan-dų, Jewelry, Rekordų, ir Radio, baltame name. Visi departantai po vienu stogu.

Budriko Radio Valandos: WCFL—1000 K. Nedėlios vakare nuo 9:30 WHCF—1450 K. Ketvergo vakare nuo 7:00

Vietiniai Pranešimai

CICERO Lietuvių Liuceybės Namų Bendrovis piknikas įvyks rugsėjo (Sept.) 10 d. Liberty Grove, Willow Springs, Ill. Pikenikas su seržionis, ant kurių yra komiteto narių dalyvauti, nes turėsime daug svarbių reikalų aptarti. Rengėjas. (68)

LDS II-ro Apšvičio posėdis įvyks pirmadienį, rugsėjo 11 d., 8 val. vakaro, "Vilnius" Svetainėje. Pradoms visą komiteto narių dalyvauti, nes turėsime daug svarbių reikalų aptarti. Pasiūda LDS valius, taip pat apšvičio konferencija greitai lauks įvykti. Pasistenkite visi dalyvauti; taip pat ir karių duoklių komitetai prašome dalyvauti. J.S.

Cicero Žinios

Mūsų dainininkas Algirdas Brazis pripažintas aukštai lavintu dainininku Chicago's Opera Co. Atrodė Algirdas gavo kontraktą dainuoti Operoj sekamą sezoną.

Brazis jau plačiai žinomas tarpe lietuvių, o dabar jau ir tarpe amerikų. Gerų pasekmių Algirdui.

BRONĖ ARMALAS, DUKTĖ "VILNIES" SKAITYTOJOS.

Draugės M. Armalienės dukტė gavo slaugės diplomą. Bronė jau ilgokai (apie du metai) kaip mokinio ir praktikavo ligoninėse. Dabar ji viešėjo pas motiną su uniforma. Armalienė išaugino dvi dukteris, Helen ir Bronę ir sūnų Bruno. Gerų pasekmių Bronė! **M. B.**

UZKVICIAME SUSIPAZINTI **CHRISTINE'S TAVERN** 3293 So. Halsted St. NECTAR ALUS SKANUS VYNAS NAMINIAI IR IMPORTUOTI LIKIERIAI **CHRISTINE YURKUS** Savininkė

Anna-James Tavern

Kingsbury Alus Geri Cigarai Skanus Vynas ir Degtinė **JAMES JANULEVICIA** ir **ANNA BAGDONAS**, Sav.

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJA

3133-37 S. Halsted St. VICTORY 6172 **VALDYBA IR DIREKTORIAI:** GEO. M. CHERNAUCKAS, Pirmin. JONAS JACKA, Vice-Pirmin. A. KAULAKIS, Zėm. JOE BALCHUNAS, Iord. A. K. VALUKAS, Koosp. J. P. VARKALA, P. P. KILIS PAUL PETRAITIS R. IVASKIEWICZ **AUDITORIJOS TAVERN**

dabar yra Direktorių toar-komė, todėl norintys rėnduoti Auditoriją kreipkitės į Auditorijos Taverne, 3137 S. Halsted St., arba Telefonuokite VICTORY 6172.

AUTO—TRUCKS—MISCELLAN. Antomobilii ir Trokai Bendrai

MOKES AUKSČIAUSIA KAINA už jūsų karą, netaislyviantį į jo senumą arba stovį. Pašaukite SAG-ineat 484. Mes palaimime.

ALIEJINIS VARTOTOS VIRTUVĖJ peilus gerame stovyje pasiduoda netvargai. 3116 So. Halsted St.

RAKANDU TAISYMO ŠAPA Pilnai įrengta taisymų šaldytuvų, skalbimo mašinų, vacuum apvalytuvų. Duoda \$450 pelno savaitėje. Adrti Ashland ir 47th St. Geriausias biznis mieste. Tik norinti pirkti pašaukite YARDS 1866.

JIESKAU PASIRENDUOT ARBA PIRKT 5 ar 6 kambars namas Irving Park apšvičkieji. Franciškė greičiai: "Vilnius", 3116 So. Halsted St., Tel. VICTORY 7225-7226.

HELP WANTED—MEN HELP WANTED—WOMEN

BUDAVOKITE

B-29 Inžinūs

VYRŲ IR MOTERŲ BUDAVOTI MAŠINAS Gera Pradinė Mokestis

Ateikite pasitarti nuo 8:30 ryto iki 5:00 popiet. Nedėlidienias nepriimame

- SMULKIŲ IRANKŲ DESIGNERIU TOOL IR GAUGE INSEKTORIŲ ELECTRICAL DRAFTSMEN CUTTER GRINDERS OVEN TENDERS TOOL MAKERS — PLATERS BENCH HANDS PATTERN MAKERS ELECTRICAL ENGINEERS ENGINE TEST OBSERVERS PLANT PROTECTION GUARDS PRODUCTION MACHINE OPERATORS

DODGE CHICAGO PLANT

DIVISION OF CHRYSLER CORP. 7401 S. Cicero Avenue

HELP WANTED—WOMEN HELP WANTED—WOMEN

MOTERŲ—MERGINŲ

PATYRIMAS NEREIKALINGAS

Mums Reikalinga: • PUNCH PRESS OPERATORIŲ • ASSEMBLERS • SORTERS

Mes Jus Išmokinsime—Lengvai Išmoksite **CHICAGO RAWHIDE MFG. CO.** 1301 Elston Avenue

REIKIA MOTERŲ

Pakuoti Mėsą

100% Karinis Darbas Aukščiausia Mokestis Pastovus Darbas Atiliepietis Asmeniška **FINER FOODS** 2332 Blue Island Ave.

HELP WANTED—MEN Reikia Darbininkų

HELP WANTED—WOMEN Reikia Darbininkų

Labai Svarbi Industrija Reikalauja

Motery

Sekamuose Šiftuose nuo 4 P. M. iki 9 P. M. 4 P. M. iki 12:30

Reikia Vyrų

- DRILL PRESS OPERATORIŲ
- MILLING MACHINE OPERATORIŲ
- TURRET LATHE OPERATORIŲ

Val.—6 P. M. iki 6:30 A. M. Taip pat Turime Keletą

Dieninių Darbų Kreipkitės

MINNEAPOLIS HONEYWELL

4737 W. DIVISION ST.

REIKIA DŽENITORIŲ IR DŽENITORKŲ

Turime Keletą Gerų Vietų Reikalinga Patyrimas **CHICAGO TITLE & TRUST CO.** 69 W. Washington St.

PILNĄ ARBA DALĮ LAIKO

Lengvas, švarus Darbas Binderėje Smagi Darbo Aplinkuma nuo 8 val.ryto iki 4:30 popiet

nuo 5 val. iki 10 val. vakaro S. K. SMITH CO. 2857 N. Western Ave.

Machine ir Bench Work

ĮVAIRIAS DALIS **MINNEAPOLIS HONEYWELL** 4737 W. DIVISION ST.

Reikia Moterų

Lengvam Darbu Dirbtuvėj • PAILSUI PERIODAI • DYKAI UŽKANDŽAI • DYKAI UNIFORMOS • AUKSČIAUSIA MOKESTIS Matykite **M. HAMES** 30 W. Hubbard Street WHITEHALL 6140

Reikalinga Typist ir Kitos Ofiso Darbininkės

Pokarinis Užtikrintas Darbas Kreipkitės

KROLL BROS.

1801 S. Michigan, arba šaukit CALumet 7060 Matykit MR. EVANS

Tik "Vilnyje" terasite raštus geriausių Lietuvis rašytojų. Pasakykite apie tai ir savo pažįstamiems.